

Nro. 27.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Octobernek 1-ső napján,
1799-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

Arról a' dologról, a' mit a' közlébbi Ujj-
ságunkban egy pár sorsal említettünk volt, hogy
Lovasság' Generálissa *Melas* a' Frantziákat *Coni'*
környékénn erőffen meg-verte volna, az ólta a'
Bétsi fő Hadi Cancellária egy *Extrablattban* a'
következőket hirdette-ki: —

„Minekntánna Gen. *Melas* a' kémeknek meg-
egyező vallás-tételeikből által látta volna azt,
hogy az ellenség a' *Stura'* völgyénn számoson
gyülekezzék öfzize, és legitő csoportokat gyüly-
tsön magához: ehezképpest Gen. *Melas* is még
eleinten *Gottesheim* Generálift 7 Batalionokkal

D d e

és egy Dragonyos Regementtel ezen völgynek végeihez el küldötte, olyan rendelést adván elibe, hogy *Fossano* és *Savigliano* között alkalmas helyre szálljon, és onnét az ellenség' mozgulásait szoros szem-ügyenn tartsa. —

„Az ellenség itt a' mi szélső posztjainkat, nevezetesen az ő jobb szárnyok felől, Sept. 14-dikénn valósággal meg is támadta; hanem, mint-hogy nevezett Generálisunk, a' szélső posztok vezérlésére kivántató tapasztalásnak haszonra való fordítása mellett, a' környéknek természeti minémüségeit is szorosan ismérte: az ellenség ehezképpelt az ő nagyobb ereje mellett is nem volt oly állapotba, hogy ezen két nevezetes pontokat, *Fossanót* és *Savigliánót*, el-foglalhas-sa. —

„Minthogy azonközben az ellenség még több segítő tsoportokat is gyűlytött magához, és az itt álló ellenséges sereg már 15000 emberekre szaporodott volt: ennek meg-gondolása, 's egyszerűs mind az is, hogy ez a' környék itt minde-nütt keresztül-kasul árkolva és bokrokkal el-bo-rittatva lévén, a' mi népük a' nagyobb számu ellenséges seregtől könnyen meg-kerültethetett volna, arra határozták *Gottesheim* Generálit, hogy magát a' táborhoz közelébb huzza; a' mint is hogy ő, *Savigliánót* még azon este felé, *Fossanót* pedig ejfél után, oda hagyja. —

„Ily környülállások között érkezett-meg Gen. *Melas* a' táborral Sept. 16-dikánn *Asti* és az után *Alba* felől, *Bra* mellé; és noha nem gyanittathatott is az, hogy népünket ezen fekvésében az ellenség az ő fenn említett tsoportjával megtámodni mérészelné: az a' környülállás mindaz-által, hogy az ellenség a' *Stura* völgyében ösz-sze gyülekezett, hogy magát gyanitható-képpen, a' *Pignerolé* mellett fekvő ellenséges tsoporttal, és azzal a' tsoporttal is, a' melly a' *Genuai* vidékekről *Piemont* felé vette utját, ösz-sze tsatol-

ni szándékozná, figyelmetessé tette *Melas* Generálit; ki is ehez-képpelt meghatározta, hogy, minekelötte az ellenség a' maga tzeljának elérésére időt nyerhetne, ezt, a' *Stura* völgyében a' többektől el-szakasztódva fekvő és igen előre nyomúlt ellenséges csoportot, meg-támadja. —

Egy ezen tzelhoz mérséklett része tehát táborunknak két szakaszokra osztattatván, útnak indítottak, olyan parantsolattal, hogy egyik az Ország-útann *Savigliano*, a' másik pedig *Fossano* felé tartson. —

„A' *Fossano* felé utazó szakaszt Gen. *Kray*, a' másikat pedig Gen. *Melas* vezérelte. —

„Ezen két szakaszok dél-előtti 11 orakor indultak-meg a' táborból, és estvéli 5-tödfélkór érkeztek a' ki-rendelt helyre; *Saviglianó*nak megtámadtatása 5 orakor kezdődött-el. Ezen szakasznak a' *Hürstenberg* és *Stuart* Regementjeik formáltak leg első csoportját, 's-mindent el-követtek, a' mit csak egy vitéz és hérosi bátorsággal bíró seregtől várni lehetett. Az Obersterjeik ezen két Regementeknek Gr. *Auersberg* és *Weber*, valamint minden más több Stáb-tisztek, példáját mutatták a' személyes bátorságnak és el-tökelletségnek. Az ellenség azonban nagy alkalmassággal védelmezte magát, és csak azután vesztette-el a' rendet, minekutánna Flügel-Adjutáns Májor *Brusch*, a' Gen. *Melas*' parantsolatjára, a' *Stuart* Regementjének egy Batallionnyával és a' *Lobkowitz* Dragonyosfainak egy Tzugjával, igen alkalmatosan az ellenségnek jobb szárnyára tapott, a' mely is ekkor, két ágyuit hátra hagyván, a' *Maire* vize felé kezdette futását venni. A' bal szárnya azönközben az ellenségnek még mind védelmezvén itten magát, ez ellen a' *Schiafinatti*' Granatéros Batalionnya rendeltetett-ki, a' mely is pengő muzsika-szó mellett és egy lövés nélkül, csak bajonétokkal rohánván néki az ellenségnek, ez ily módon min-

denült meg-verettetett, hátra-nyomattatott, 's a' miéink az ő előbb el-hagyott *Saviglianói* polzt-jokat, ismét el-foglalták. A' bé-következett éjj-szaka nem engedte a' miéinknek, hogy az el-szélesztett ellenséget üzőbe vehették volna. — Azonközben olyan hirt vett *Fossano* felől is G. *Melas*, hogy itt is jó következássel koronázta-tott legyen meg a' Gen. *Kray*' vezérlése alatt a' miéink' probája; melyhez képpelt az ellenség *Fossanót* is még azon ejjel ki-üressítvén, oda a' miéink más nap' reggel bé-szállottanak.

„Itt *Fossanónál* az *Alvintzy* és *Huff* Regementek tettek leg többet a' tsatának szerentsé-végződésére; és Gen. *Kray*, Gen. Bátor *Seckendorfnak*, a' ki az Avangardát vezérelte, 's-en-nek alkalmatosságával a' lábánn egy sebet kapott, vitéségét, bé-látását, és bőltsességét, valamint szintén a' *Schrökinger* és *Adorian* Oberstereknek felette ditséretes magok viseletjeket, eléggé nem magasztalhatja.

„Az ellenség' vesztsége 1000 holtakból és sebellekből, és 900 el fogattattakból állott: és még sokkal többől fogott volna állani, ha a' bé-következett éjjszaka, a' rend nélkül futó ellenségnek, szolgálatjára nem lett volna. — „A' mi vesztsünk, 92 holtakból, 528 sebesekből, és 63 nem-találtatókból, mind együtt 683 emberekből, állott.

„Majd ugyan ezen időben, ugy mint Sept. 15 dikénn nyomult *Pignerolo* mellől egy számos ellenséges tsoport *Airasco* felé is elő, a' hol nekünk egy kitsiny, gyalogságból és a' 7 dik Hufzár Regementből álló tsoportunk állott; a' melynek szélső polztjait visszra is nyomta ugyan: hanem, a' mikor onnét *Scalengához* közelíteni kezdett volna, 's már az ország-út mellett frontot formálni kezdett, és sok Vadászokat előre küldött volna, ötöt a' feljebb említett Hufzár Re-

gementnek Oberstere 's-egyszersmind az egész csoportnak Komendánssa *Schauroth*, egész egy kartáts-lövésnyire közelíteni meg-engedte, az után a' miéinkkel lévő 6 ágyukból reá tüzelteni kezdett, 's-egyszersmind a' Huszároknak is egy szárnyával, az ő bal szárnyára vágarott, oly hatásoson, hogy ezen ellenséges csoport is, noha az éjjelnek bé-következéséig folytatott tsatázás után, magát egészfzen vissza vonta, mely által Oberster *Schauroth* oly állapotba helyheztetődött, hogy előbbeni szélső vigyázó helyeit ismét elfoglalhatta. —

„Ezen expeditziót, a' melyben 400 megölt és sebbe esett emberekbe telt az ellenség' vesztése, maga az ellenséges fő vezér Gen. *Championet* fogta vezérelni: 1 Kapitánnya, 1 Hadnagya, 2 Strazsamesterjei, és 40 köz-emberei, estek fogságra. —

„A' mi vesztésünk ezen alkalmatossággal, nem feles vólt: az ellenség' vesztésének ellenben, minthogy kartáts-ágyuink jól széloztattak, és lovas csoportjaink az ellenség közzé fűrgén bé-vágtak, nagyobbnak kellett lenni. —

„Az ezen alkalmatossággal meg ditsértettek között, név szerént elő hozattatnak, az említett 7-dik Huszár Regiment' Májorja Gr. *Montecuculi*, és az *Erdödy* Huszárok közzül fő Hadnagy *Waraga*, 's-több mások.

Olofz Ország.

Még *Novi* mellől így irt vólt egy Cs. Királyi tisztt, csak hamar az ott folyt véres ütközet után: —

„A' Frantzia tisztek, a' magok csoportjaiknak egyik szárnyaikról a' másra nyargodozva, meg szűnés nélkül kiáltozták, hogy: ma nékiek vagy győzniek, vagy meg halniok kell. — „Mi (így szoll ez a' Cs. Kir. tisztt), egy leg igazibb érte-

lemben vétetett kétségbe-esett sereggel, kentele-
nítettünk viaskodni, a' ki azért akart ki ronta-
ni a' bértzek közül, rész szerént, hogy *Tortona*
várát az ostrom alóll fel-oldozza, rész szerént
pedig, hogy jól lakhassék egyfzer, a' mit tsele-
kedni t. i. már néhány hetek óta nem volt mód-
ja. Az ő frontjaik' hátok megett, pálinkával ter-
helt öszvérek' állottanak, a' mely bővön öszto-
gattatott-ki a' katonák között. *Austriai* és *Orosz*
bátorság kívántatott arra, hogy egy ily kétség-
be-esett tábor, 4 vers-béli hijába való meg-tá-
modtatás után is, meg-verettetnéssék. — Lovaik
és izamaraik nem lévén elégséges a' Frantziák-
nak, a' mi el-fogattatjaink kényszerítették a' Fran-
tzia sebesséket *Génuai* felé visszra hordani: ha-
nem az után, gondolható képpen azért, hogy
nem vólt mivel tartásák őket, a' mi el-fogattat-
jainkat, csak egy *recepisséért*, mind visszra bo-
tsatották a' Frantziák." —

Mekkora lehetett a' *Génuai* vidékekenn az
éhség, meg lehet csak ebből is eléggé itélni, hogy
a' *Novinál* el-fogattatott Frantziák a' magok val-
lás tételek szerént már néhány napok alatt nem
ettek volt kenyeret, lavaikat is pedig csak a'
füvenn és fák leveleivel táplálták. — „Ha né-
mely *Olosz* születésü szökevényeknek hinni lehet,
a' kik nagy számmal pártolnak hozzánk által a'
Frantziáktól, ezek, a' *Novi* mellöll való visszra-
takarodás' alkalmatosságával, oly nagy ehséget
kéntelenítették szenvedni, hogy lavaikat nyuz-
ták és ették — a' katonák, már sem tiztjeikkel
sem Géndálissaiikkal nem gondoltak, hanem va-
lamint a' *Commiffáriusokkal*, szintugy bántak
ezekkel is — fegyvereiket el-hányták, és, kezei-
ket logászva, futottak haza felé: hanem az *Alpe-*
sekenn, *Gen. Championet*' által ismét öszsze fog-
dostattak.

Batava Respublika.

Mely hathatóson, dolgoztanak légyen az Anglusok Aug. 27 dikénn és Sept. 10-dikénn ezen Respublikának ismét a' régi Szövetséges Belgiummá való vilzfá-formálásánn, már néhány-ször elő-beszélettük. Emlitést érdemelnek meg a' következő, noha már régisike, környülállások is: —

Leg erősebben meg-illetődtek a' kormány mellett ülő Batavusok az ő majd egész hajós seregeknek az Anglusok' kezere lett jutásánn. Képzeli lehet, mely indulattal olvallák az ő Directoriumjok' és Kép-viselő Tanátsaik az Admirá-Story' tudósításaiból az e'-féle meg-jegyzéseket, hogy t. i. a' Hollándus Matrozok az Anglus hajók' közelítésekör, egész ágyu-töltéseket lármás öröm-kialtások között hajgáltak-ki a' tengerbe, 's hogy ugyan ezen Matrózok, mikor látták volna, hogy némely tiszteik még azon tanakoznak, hogy magokat az Anglusok ellen védelmezzék, 7-tet közzüllök azonnal a' tengerbe vetettenek, a' kik közzül 6 tot csak ugyan ki-fogtak a' viz-bül életben az Anglusok, 's-több e'-félék.

A' Sept. 10 dikénn az *Alkmaari* hadi lineánál folyt igen véres ütközetről, már most világosabban és környülállásosabban ezeket írhatjuk: —

„Hágából Sept. 14-dikénn: — „A' Frantzia és Batavus egyesült seregek' tsatázása 10-dikben, az Anglusokkal a' leg hevesebb volt; reggeli 4 orakór kezdődvén dél-utánni 5-tig tartott; már még hajnali 3-kór levelet irt a' fő vezér Frantzia Gen. *Brüne* a' Batavus Directorokhoz, oly jelentéssel, hogy ő azon szempillantatban minden felöll meg-támadni kélzül az Anglus seregeket. A' bal szárnyát az egyesült seregnek, a' hól tsupa Frantziák voltak, t. i. 7000 embereket, G. *Vandam*.

me, a' tábor' derekát, mellyet a' Gröningából jött Hollandusok formáltak, Gen. *Dumonceau*, a' jobb szárnyát pedig, a' hol a' Hágaiak állottanak, Gen, *Daendels*, vezérlették. Az egész egyesült Frantzia és Hollándus sereg, 26 ezer emberből állott. Az elsőek ezek között, *Petten* és *Campo* felé rukkóltak, a' hol magokat az Anglusok mind az ugy nevezett *Zype*-töltösse előtt, mind magán a' töltésen, mind pedig a' töltés megott, leg keményebben el-sántzolták volt. Itt eleinten erőt vett volt (irja a' Hágai tudósító) a' mi bal szárnyunk; már a' töltés előtt lévő battériákat és sántzokat is el-foglalta volt, hanem a' töltés előtt, az Anglusoknak arról tétett kemény agyuzáslok, és két Anglus Fregátoknak a' portokra szolgáló szakadatlan tüzelése miatt, meg nem állhattott. Ez a' szakasz sok kárt vallott. A' többek között 30 Granatérosok, a' kik uszás által próbáltak a' tsatornánn a' töltésre keresztül rontani, és ott egy battériát el-foglalni, mind egyig oda vesztek. Itt kapott a' nem rég ide érzezett Frantzia Generál *David* is halálos sebet. A' táborunk' dereka sem vólt szerentséesebb, a' hól Gen. *Dumonceau*, noha már néhány Auglus szélső sántzokat el-foglalt volt, két batalionoktól illendően nem segítettvén, az el-nyert sántzokat hasonló-képpen oda hagyni kényszerítettett. A' Gen. *Daendels*' vezérlése alatt lévő jobb szárnyunknak próba tétele, egészen semmire kellő volt, mivelhogy az egyik része az egész rendet el-vesztette, a' más része pedig, még tsatába sem elegyedett. Vesztesünk, szoros-san meg nem határozthatatik: de igen feles volt; minthogy a' fő vezér *Brune* maga, a' Frantziák vesztesét 650, a' Hollándusokét 450, mind együtt 1100, sebbe-esett emberekre teszi. Féltő, hogy holtjaink' száma is fel-telik ennyire. —

„Szükség (szoll továbbá a' tudósítottó) hogy mind szökevényeink, min pedig egyéb kötelességeik ellentselekedők, szoros rámára vonattassanak: a' 6-dik Brigadának 2-dik, és 3 dik Brigadának 1-ső batalionnya, már vizsgálva küldettek a' tábortól. Egy Al-tiszt, azért, hogy a' tábor megett rossz hireket terjesztett-el, *Alkmaarban* már meg-lövöldöztetett, 50 emberek pedig a' Gen. *Daendels'* szakaszából, azért, hogy elszaladássok közben sok házakat fel-prédáltak, *Alkmaarban* hadi Itélő-szék' elibe állítottak. — „Most már mind két Fél az ujj segítséget, az Anglusok t. i. az Oroszokat, a' Hollandusok pedig a' Frantziákat várják, és azonnal ismét nagy tsatát lehet vélni. —

„Gen. *Daendels*ről azt mondják, hogy egy vak-lövést kapott volna a' 10-diki tsatában, de bizonyost nem lehet tudni felölle. — „A' Gen. *David* fejit egy kártáts golyobis érte, és az egyik karjának alsó része, egy ágyu-golyobis által szakasztott ketté. — „Az Anglusok' vesztese ez úttal nem lehet, a' Frantziákéhoz és Hollándusokéhoz hasonlittatva, igen nagy, minthogy ezek lévén a' támadók, amazok csak a' battériák megöll, és csak ágyu-tűzzel dolgoztak.

Alkmarból, Sept. 11-dikénn: — „Ha minden csoportjaink (igy soll egy Hollándus Ujjsag-level) a' tegnapi tsatázásban kötelességeiket megtették volna: győzedelmünk nem lett volna kétséges. De bosszankodva fogja hallani a' nemzet, hogy a' *Batavus* fegyvereseknek egy része, magát, ezen nevezetre érdemlenné tévén, árulás vagy félelmesség által a' jó ki menetelt semmivé tette. Nevezetesen azon sántzoknak elvesztését, a' melyeket Gen. *Dumonceau* már elfoglalt volt, egy Batalion okozta. Ez már vizsgálva is küldetett a' tábortól, és 14 tisztek 's-köz

emberek, a' kik a' meg-szaladásra az első jelt adták vólt, már meg lövöldeztettek.,,

Gen. *Brune*, a' Batavusok' Directoriumához —
Alkmaarból Sept. 11-dikénn: — „
 „Hazafi Directorok! A' tegnapi tsatázás re-
 ánk nézve végződött volna szerentsésen, ha min-
 den csoportjaink egy formálog meg-tették volna
 kötelésségeiket. Akár mi lett légyen ennek az
 oka, elég hozzá, hogy előbbeni fekvéseinket
 meg-tartván, némely újabb posztokat is foglal-
 tunk, a' melyek közelébb fekülznek az ellenség-
 hez. Vagynak oly csoportjaink is, melyek jól
 viselték magokat, és ezekben találatnak oly em-
 berek, kik név szerént meg-neveztetödni vitézsé-
 gekért meg érdemlik. Mihelyest az Osztályok-
 tól a' tudósítások bé-érkeznek, meg fogom irni
 néktek az olyanokat, a' kik ditséretet érdemel-
 nek. A' semmire-kellöknek el kell távozni a' tá-
 bortól, mely meg-esvén, reméllem, hogy jó vég-
 gel fognak iparkodásaink meg-koronáztátni.“

A' hadi szállásról Sz. Pancrasból, Sept. 12-dikénn-
 este: — „

„A' Gen. *Daendels*' fő hadi szállása itt va-
 gyon, mely annak bizonyysága, hogy ő másfél
 orányival előbb rukkólt. Itt vagyon Frantzia
 Gen. *Barbou* is. A' tsalárd lárma, a' mely a'
 félelmes hireket okozta volt, már ki-tanultatott,
 hogy mi volt légyen. A' Gen. *Daendels*' hátulsó
 szakaszánál egyfzer tsak hirtelen ez a' kiáltás
 kezdetett hallatni: *Ezek Anglusok; minket körül*
keritenek! melynek hallására a' gyalogságnak
 egy része meg-futamodván, nagy rendetlenséget
 okozott. Egy Strázsamester már meg-lövetett;
 több Stáb - és Fő - tisztek árestomba vagynak;
 egy Hadi Itélő-szék, hozzá fogott a' tábor' jobb
 szárnyánál az inquiráláshoz, &c.,,

A n g l i a

A' *Londonból* jött levelek Sept. 13-dikáig szollának. Lehetetlen elegendően le-irni, azokat az örvendetes illuminátziókat, ágyuzásokat, 's-minden a' féle vigasságokat, a' melyeket a' majd tsak egy pár napok alatt oda érkezett sok győzedelmi hirekkel telyes Udvari rend kívül való Ujisag levelek (*Extrablattok*) gerjesztettek. — A' *Tippo Saib* Napkeleti Indiai Fejedelem' tökéletes meg-győzöttetése; az ő fő lakó várossának *Seringapatnamnak*, egész ott lakó Familiájának, kintseinek, az Anglusok' kezére való jutása; a' *Hollandiába* való szerentsés ki-szállás; azok a' *Nelson* Admirálitól a' Nápolyi kikötő-helyből érkezett tudósítások, a' melyek szerént ez a' Királyi birodalom a' Frantziák kezéből ki-vétetvén, előbbeni állapotjára ismét vissza-állított; így szintén az *Ausriai* és *Orosz* egyesült seregeknek *Novi* mellett a' Frantziákon vett győzedelme — mind ezek az örvendetes dolgok, ugy mondván tsak egy pár napok alatt adtak különös Udvari tudósításokban tudtokra a' *Londoni* lakosoknak. A' *Hollandiába* lett ki-szállásnak hire, egy estve érkezett-meg a' *Londoni* Admiralitáshoz, 's-még azon estvéli 9 orakor, mely itt ritka történet, mind az Artilleristák seregénél, mind pedig a' *Towerből*, halogatták az ágyuk' dörgései a' levegőt. — Hanem mind ezekről a' jövő postánn bővebben fogunk írni.

Az Anglus seregek vesztése Aug. 27-dikénn, a' *Helderre* való ki-szállás' alkalmatosságával, a' feljebb említett Udvari tudósítások szerént, ennyiből állott: Oberstlieutenant *Smollet*, 2 más fő-, és 4 al-tisztekkal, 's-még 31 köz emberekkel együtt, el-estenek. Meg-sebessedtek, Gen *Pulteney*, Oberst. *Macdonald*, *Hope*, *Murray*, 's mások, mind együtt 12 fő tisztek, 24 al-tisztek -

335 köz emberek: nem találtatták 26 köz emberek. Valami 20 emberek, kik közt tisztek is voltak, a' ki-szállás-közben a' vízbe vesztek.

A' mi *Tippo-Saib* Fejedelmet illeti, mig az *officialis* tudósításokat az ő esetéről közölhetők a' Kurir olvasóival, előre röviden ezeket írhatjuk: — Az ő lakó városát *Seringapatnamot*, *Harris* és *Stuart* Anglus Generálisok, Május 4-dikénn vették-meg a' le-rontott 'fal' nyílásánn való bé-rohanás által; maga *Tippo-Saib* is ezen bé-rohanás közben öletett-meg; holt teste a' bástyánn a' több meg-öletettek között találtattott-meg, és az után hozzá-illő tiszteféggel el-temettetett; az ő egyik fia, a' melyik az utóbbi hadakozás' alkalmatosságával Lord *Cornwallis*nál kezességet viselt, magát *Seringapatnam'* várának kapujában adta mostan ismét fogságra; a' többi fiai is *Tippo* Fejedelemnek, a' kik külömb-külob helyekénn külömb-külob *Indus*-tsoportokat vezéreltek az Anglus feregek ellen, meghalván az ő Attyok' szerentsétlenségét, magokat többire mind fogságra adták — mint mindezek, a' Gen. *Harristól*, a' Generál Gubernátorhoz Lord *Mornington*hoz *Madrasba*, küldetett *officialis* tudósításban, környülállásoson olvastatnak.

Frantzia Ország.

Azon 5 Spanyol linea hajókról, a' mellyek eddig a' *Rocheforti* kikötő helyben mulattak, azt mondják a' Párisi levelek, hogy azok szerentsellen bé mentenek a' *Bresti* kikötő helybe.

Azok a' Generálisok, Generál-Adjutánsok, és több fő tisztek, a' kiket a' Párisi Directorium Hollandiába küldött, *September 11-ik* napján utaztak Brüsszelenn keresztül.

Egy Párisi közönséges levél meg hazuttolja azokat, a' kik azt költötték, hogy néhai *VI. Pius*

Pápa' testére eleven mély öntetett volna, és azt állítja, hogy azt a' vele együtt számkivetélt szenvedett Korinthiai Püspök, és a' Spanyol Követ bé balzsamoztatván, és fő papi köntösébe felöltöztetvén, ön-koporsóba helyhezítették, 's-ezt bé petsételték.

General *Bernadotte* hadi minifter, a' mostanában Frantzia fő vezérekhez küldött levelében ekként kívánta őket vigasztalni: „Elevenen érzem, *ugy mond*, én a' ti szomorú állapotba lett helyhezítettéteket, 's magam is nagyon sajnállak titeket; azt akarom mondani, jól tudom, hogy a' katonaság' táplálására szükséges dolgok ellopattak, el tékozoltattak, és hogy jó ruházat helyett, otsmány rongy adatott annak, jól tudom hogy zsoldjok el vonatott, a' lovallásra semmi gond nem volt, az ispotályok el romlottak, az artilléria el adatott; egy szóval, jól tudom, hogy a' hadi szolgálatnak minden részei zürzavarba voltak. Hanem bizzon az ármádia a' mostani Kormányzék' igazságos, voltába, ez bizonyosan meg fogja a' ti méltó panaszaitokat enyhíteni, a' zsold ki fog a' katonának fizetődni, elegendő elefég fog bé szereztetődni, a' lovallás jó állapotba tétetődni, az artilléria fel állittatni és el indittatni. Egy szóval, a' jó fundus szerentséesebb folyamatot fog a' hadakozásnak adni. s. a. t.“ (De hogy fogja tellyesíteni ezen biztatását *Bernadotte*, holott maga is ki tétetett Minifterségébül.)

A' 13-dik és 15-dik Septemperi, *Párisi* levelek, igen lármás állapotban írják lenni ott a' környülállásokat. — „*Bernadotte*, a' Hadi Minifter (igy szollanak ezek), és *Lefebvre*, a' *Párisban* fekvő seregek' vezére, le-tétettek, és az első helyébe *Marescot* Hadi-minifterré, a' második' helyébe pedig Gen. *Macdonald*, *Párisi* vezérré, nevezettek. Ez a' dolog lokaknak nem tetszik, mint p. o. Gen. *Jourdán*nak, és más hozzá hasonló

gondolkodásuaknak sem. A' *Salm* palotájában tartató popularis gyűlésnek, ülése volt 15-dikre virradó éjjel, a' hol az Öt-százak' Tanácsa béli Képviselők között is két százan voltak jelen, és reggeli 4 orakor olzlottak-el.

Gen. *Jourdán* az Öt-százak' Tanácsában hofszason beszélt, Sept. 13-dikán, a' hazát fenyegető veszélyekről: — „Már rég hogy veszélyt forral (igy szoll) nékiek ez árulás; a' szabadság mindenütt fenyegettetik, a' politikai gyűlések el - nyomattatnak; a' Royálisták' öfzsze-esküvése orgánizálta magát, és annak Commissiója Párisban vagyon; 's - a' Képviselő Tanácsok mind ezeket még is halgatással nézik, &c. — Utoljára projectálta *Jourdán*, hogy decretálni kell: hogy a' haza veszedelemben vagyon, és hogy egy 9 személyekből álló Commis-siót kell ki-nevezni, a' mely mondja - meg azokat az eszközöket, melyek által a' haza ki - ragadtathatik a' veszedelemből. — Igea heves vételkedésekre adott ez a' projectom alkalmas-ságot, a' melyek néhány napokig folytak, míg végre voxolás által igazítódott-el a' dolog. Azok győzedelmeskedtek, a' kik azt vitatták, hogy még nintsen a' haza veszedelemben. A' *Jourdán* projectoma ellen 245, mellette 171 votumok voltak. — Sept. 14-dikén is hevesen beszélt *Jour-dán*, a' midőn a' *Bernadotte*' és *Lefebvre*' le-tétet-tetéseiket hántorgatta.

Magyar Ország.

Tek. Gömör Vármegyében, *Nagy-Röczen* lakó *Bartó András* Úrnak, Tek, Beregh Vármegyében lévő *Bilkei* Fiscalis pórziót, donatzió mellett, kegyelmesen conferálni méltóztatott Felséges Urunk.